

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: Mt 6, 19 – 34

Text: Mt 8, 23 – 27 *Vstoupil na loď a učedníci ho následovali. V tom se strhla na moři velká bouře, takže loď už mizela ve vlnách; ale on spal. I přistoupili a probudili ho se slovy: "Pane, zachraň nás, nebo zabyneme!" Řekl jim: "Proč jste tak ustrašení, malověrní?" Vstal, pobrozil větrům i moři; a nastalo velké ticho. Lidé užasli a říkali: "Kdo to jen je, že ho poslouchají větry i moře?"*

Bratři a sestry, když jsem se před deseti lety představoval tomuto sboru jako kandidát na službu faráře, uvedl jsem se tu kázáním na ten právě přečtený text. Dnes, po deseti letech opětovně kandiduji do služby faráře tohoto sboru. Každý kandidát má nějaký program, kterým prezentuje svoji představu o své práci. To, co jsem vám kázal před deseti lety, za tím si stojím a tomu věřím. Proto nemohu ani dnes kázat nic jiného, než totéž kázání. Kázání na přečtený text z Matoušova evangelia o utišení bouře.

Ten text nás přenáší s Ježíšem a s učedníky na moře. Ale my se tam nemusíme ve svých suchozemských představách náročně přenášet. My tam prostě v životě jsme. Celá naše existence je jakoby „na vodě“. Stačí tak málo a je s námi zle, stačí chybný krok a jsme v tom namočení až po krk, stačí si představit, jak se topíme v problémech, jak se utápíme ve starostech. Někdy to s námi houpá, někdy jen stěží lapáme po dechu, a někdy jsme doslova „na dně“. A teď by snad někdo misijně horlivý mohl říci: Ale Pán Ježíš tě ze všech problémů a strastí vyvede na bezpečné místo, jen, když ho budeš následovat. Jak se takový člověk mylí. Podívejme se, jak je to v bibli.

Když následujeme Ježíše, tak on nás nevyvádí z moře zla, nevede nás na bezpečnou a pohodlnou cestu, kde se můžeme pevně držet svých zbožných jistot. On nás vede právě opačným směrem. Ježíš vyplouvá na moře, a kdo jej chce následovat, musí s ním vstříc blížící se bouři. Tak to jistě už evangelista myslel, když zasadil tento příběh do kontextu otázek ohledně následování Ježíše. Oddíl bezprostředně předcházející nese název „O bezvýhradném následování Ježíše.“ Posuňme se trochu zpět do 18. verše. „Když Ježíš viděl kolem sebe zástup, rozkázal odjet na druhý břeh.“ Už tam Ježíš ukazuje směr cesty. Ve chvíli, kdy je na vrcholu popularity, kdy ho zbožňují velké zástupy, on si toho neužívá, ale jde pryč a vydává se na nebezpečnou plavbu. A když jeden zákoník, fascinovaný Ježíšovým učením a mocí roztouženě říká: „Budu tě následovat, kamkoli půjdeš“, Ježíš hned opáčí: „Lišky mají doupata a ptáci hnízda, ale Syn člověka nemá, kde by hlavu složil.“ A obtížnost následování se hned vyjeví u druhého Ježíšova fanouška, který by také rád Ježíše následoval, ale už si klade podmínky: „Dovol mi napřed odejít a pochovat svého otce“. Tím prozrazuje svůj žebříček hodnot a následování Ježíše v něm rozhodně nefiguruje na prvním místě. Má ještě přednější věci. Až budu mít vhodnější podmínky, až udělám to či ono, až si splním svoje pracovní či morální povinnosti, až budu mít čas, až se mi to bude hodit, pak se vydám s Ježíšem třeba na rozbouřené moře. Ale zrovna teď tu mám něco, co je přednější. A tak mnozí zůstávají stát na břehu a jen se dívají, jak Ježíš nastupuje do lodi a následuje ho jen pár věrných. To nebylo dáno omezenou kapacitou loďky. Evangelista Marek zaznamenává, že nevyplula jen jediná loď. I jiné lodi ho doprovázely. Chce-li kdo následovat Ježíše, může zvolit jednu z mnoha lodí, která s ním pluje. Není jen jediná správná loď, důležité je, aby všechny lodě pluly stejným směrem, totiž za Ježíšem.

Na moři žádná pohoda a klídek nejsou. Na moři se strhávají bouře, fičí vítr, vzdouvají se vlny. Bouře na moři není žádná legrace. My v Česku moře nemáme, ale už jsem řekl, že ty bouře prožíváme také. A přestáváme doufat, že ta loď nás podrží, že nás unese, vždyť kolikrát docela mizí ve vlnách. I v samotné lodi už je mnoho vody, jak zmiňuje Lukáš, a Marek tvrdí, že loď byla už skoro plná. Některé rukopisy Matoušova evangelia připojují, že „vítr vál proti nim“. To vše, jako zamýšlený obraz církve koresponduje s tím, jaká je i naše zkušenost. Církev je plná toho, co do ní nepatří, je v ní mnoho zlého a toho, co ji stahuje ke dnu. Víme, že moře bylo symbolem démonských sil a moci ďábelské. Však následují kontext o posedlých v Gadaře tento obraz jen jiným způsobem dotahuje. A mořský vítr, duch doby, duch tohoto světa, vane proti směru, jakým se má církev ubírat a je velmi nesnadno tomuto větru vzdorovat. S Ježíšem se pluje nejen proti proudu, ale i proti větru. S Ježíšem nelze vyznávat zásadu – „kam vítr tam plášt“. S Ježíšem se nelze točit jako korouhvička ve větru, ale je třeba větru vzdorovat. A to vyžaduje značné úsilí, námahu, dřinu, vypětí, snahu a ještě člověk přitom nemá jistotu, že to dobře dopadne. A bojí se, zda to má ještě smysl, zda tím něčeho dosáhne, zda dopluje ke svému cíli. Chtělo by to někoho, kdo bude celou posádku povzbuzovat k většímu úsilí, kdo bude námořníky hecovat k větším siláckým výkonům, kdo sám bude vzorem úporné snahy o záchranu. Měl by to být ten, ke komu druzí vzhlíží, kvůli komu se odvážíli vyplout na moře a kdo je do toho boje s bouřícím mořem poslal.

A tady přichází to, co by nikdo nečekal. Ježíš to nedělá. Jak to? Co vlastně v té chvíli dělá Ježíš? Ježíš spí. Jak tomu máme rozumět? Není tu Ježíš podobný spícímu Jonášovi, který je schovaný kdesi v podpalubí, zatímco námořníci usilují zachránit holé životy? Tak se nám to někdy v životě jeví. Bojujeme s tím, co ohrožuje náš život, bojujeme s nemocemi, s tragédiemi, vyrovnáváme se se ztrátami, vyvíjíme značné úsilí o záchranu církve, zápasíme o udržení se nad vodou. A máme pocit, že Ježíše to nezajímá, že Ježíš nám nepřispěchá na pomoc, že nás v tom nechá se vymáchat, či dokonce že se našich problémů straní.

Jaký je rozdíl mezi Ježíšovým a Jonášovým spánkem? Jonáš utíká před Bohem. Před zodpovědností. Nejde tam, kam ho posílá Bůh, ale jde přesně opačným směrem. Bouře na moři pro něj znamená Boží hněv, a Jonáš se ho snaží vytěsnit, a proto se bouří snaží zaspát. U Ježíše je situace jiná. Bouře tu naopak představuje démonské síly zla a Ježíš tu rozhodně neutíká před svým posláním jako Jonáš. Ale proč spí? Co znamená ten jeho spánek? Představujeme si, že Ježíš by měl být pro své učedníky vzorem v boji s nepřátelským živlem. Copak spánek je nějaký boj? Církev jde ke dnu a Ježíš si klidně spí. Jak si to máme vysvětlit? Bratři a sestry – navzdory všem našim představám – Ježíš je nám tu vzorem právě ve svém spánku. Jak je to možné?

Je to tak! Spánek je tu skutečně projevem víry. Učedníky, kteří ze všech sil bojují o záchranu celé lodě, Ježíš kárá slovy: „Proč jste tak ustrašení, vy malověrní?“ Slyšíte? Snaživí učedníci jsou označeni za malověrné. Je to možné, aby za horečnatým úsilím učedníků a za jejich urputnou snahou se skrývala malověrnost? Ježíš svým spánkem naznačuje, že ano. Nespíme, neodpočíváme, nemáme klidu, protože se bojíme, že bychom něco zameškali, že by nám něco uteklo, že bychom o něco přišli, že bychom něco ztratili, třeba prestiž, pověst pilného a horlivého člověka. Máme pocit, že lidské spasení, záchranu svou i druhých si musíme vydržet svou horlivostí, zbožným drilem, že naše budoucnost závisí na našich siláckých výkonech a zásluhách. Podle horlivosti a množství aktivit hodnotíme víru člověka. Spícího Ježíše bychom jistě zařadili mezi bezvěrce. S takovýmto pojetím bychom ale u něj těžce narazili. Projevem Ježíšovy víry v Boží moc uprostřed rozbouřeného moře je klidný tvrdý spánek!

Nevím, zda máte problémy s nespavostí. Zpravidla to souvisí s nějakými úzkostmi, stresem a rozčilením, prostě s psychickou nepohodou. Existuje ale i jakýsi druh nespavosti a neklidu jako projev malověrnosti. To je případ učedníků, kteří dokonce v Markově podání Ježíšovi jeho spánek vyčítají: „Tobě je jedno, že zahyneme?“ Tobě na nás nezáleží? Tobě je jedno, jak to s tou církví tady dopadne? Učedníci obviňují Ježíše z malé aktivity a vyčítají mu, jak flegmaticky se k hrozícímu nebezpečí staví. Ježíšův spánek ale fakticky neznámá nečinnost, či dokonce lenost. Koneckonců, on jim stejně nakonec vyhoví, takže příběh končí zážitkem až téměř zázračného utišení bouře. Ale projevem veliké víry v Boží moc není u Ježíše teprve jeho mocná hrozba větrům i moři, nýbrž právě jeho spánek. Ten dokládá jeho obrovskou důvěru v Boží moc.

Marek Eben, známý herec, moderátor a písničkář, říká v jednom rozhovoru: „Hlavní je přestat se starat o to, co bude, jak bude. Jak to je, tak to je, a tak to má být, do budoucnosti nevidíme, tak ať to nahoře kočurují, jak uznají za vhodné, a my snad, Pane Bože, pochopíme, co se po nás chce. A když k tomuhle dojdete, tak je to strašná úleva, najednou pochopíte, že starat se není váš byznys, že nemáte co zkoumat, jestli se to mělo stát, nebo ne, a co s vámi bude za čtyřicet let. O to se, člověče, nestarej!“ říká Marek Eben a dodává: „A tak si vyčistíte hlavu a je vám líp.“ Jako bychom tu, bratři a sestry, slyšeli Ježíšova slova, která zazněla v dnešním čtení: „Nedělejte si tedy starost o zítřek; zítřek bude mít své starosti. Každý den má dost vlastního trápení.“

Na samý závěr si vám teď dovoluji zaspívat jednu z písniček Marka Ebena, která to vše velmi výstižně a navíc poeticky shrnuje a mě mluví z duše.

„Osud si se mnou jen hrál, pak si vzal boty se špičkou. Rázem mě do bláta hnal nevysypanou cestičkou. Jenže mně stejně je do ejchuchu, jsem sice v blátě, ale na vzduchu, a tak mám-li říct, jestli jsem šťastnej, tak ano, a skvěle spím, nemám na růžích ustláno.

Nemůžu dělat, co chci, čas něco jiného žádá. Žádný místo na slunci, aspoň si nespálím záda.

V Čechách, když místečko na slunci máš, krémem proti závidi se hned maž, a tak nevolejte mi večer ani ráno, to sladce spím. Nemám na růžích ustláno.

Když si ale vzpomínám, jak jsem na nich kdysi spával, upřímně přiznám se vám, že jsem taky dost nadával.

Pod nosem voní ti růže plátek, jenže trny píchaj do lopatek, a tak tam, kde mi chybí, dostávám přidáno a skvěle spím. Nemám na růžích ustláno.“

Přímluvná modlitba: Pane Ježíši Kriste, přimlouvej se za nás u Otce svého i Otce našeho, aby nezahynula naše víra. Prosíme tě, posiluj víru své církve, když se nás zmocňují obavy, když přestáváme věřit v tvé zaslíbení a začínáme hledat falešné opory. Posiluj víru všech, jimž pro jejich hříchy a viny mizí světlo tvého milosrdenství; dej, ať se dovedou cele spolehnout na tvé odpuštění. Posiluj víru těch, v jejichž srdcích vítězí sobectví a závist; dej, ať je přemáhají láskou k tobě a k bližním. Posiluj víru těch, kdo procházejí zklamáním; buď se všemi, kdo jsou upoutáni na lůžko doma nebo v nemocnicích; dej, ať najdou v tobě své potěšení. Posiluj víru těch, kdo se rmoutí nad lidmi, kteří tě neznají; dej, ať neustávají evangelizační a misijní v práci. Posiluj víru těch, kdo se trápí nad rozdělením tvé církve; dej, ať se nevzdávají úsilí o jednotu. Posiluj víru těch, kdo se cítí bezmocni, když vidí nespravedlnost ve světě a slyší slova plná nenávisti; dej, ať nepřestávají věřit, že trou vůl je spravedlnost a mír a ať nepřestanou o ně usilovat. Posiluj víru těch, kdo jsou sevřeni úzkostí při pohledu na tvé stvoření pustošené lidským sobectvím; dej, ať nepřestávají vyznávat tvoje stvořitelská práva na tento svět. Posiluj víru všech nás, neboť my všichni těmto pokušením často podléháme. Dej své církvi to vítězství, které přemáhá svět - víru v tebe, neboť skrze tebe byly stvořeny všechny věci. Amen.